

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

DRUGO ODJELJENJE

ODLUKA

Predstavka br. 22668/08
Jovan PEJOVIĆ
protiv Crne Gore

Evropski sud za ljudska prava (Drugo odjeljenje) zasjedajući 29. septembra 2015. godine u Vijeću u sastavu:

Işıl Karakaş, *predsjednik*,
Nebojša Vučinić,
Helen Keller,
Ksenija Turković,
Egidijus Kūris,
Robert Spano,
Stéphanie Mourou-Vikström, *sudije*,

i Stanley Naismith, *sekretar odjeljenja*,

Razmotrivši pomenutu predstavku podnijetu 15. aprila 2008. godine,
Razmotrivši zapažanja koja je predala tužena Vlada i zapažanja koja je
kao odgovor predao podnosilac predstavke
Nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnosilac predstavke g. Jovan Pejović crnogorski je državljanin rođen 1956. koji živi u Herceg Novom.
2. Crnogorsku Vladu (u daljem tekstu: Vlada) zastupao je njen Zastupnik u to vrijeme g. Z. Pažin.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenice predmeta koje su iznijele strane mogu se sumirati na sljedeći način.
4. Dana 1. jula 2004. godine crnogorske dnevne novine *DAN*, objavile su članak pod naslovom "Predsjednik suda omogućio svom bratu neopravdano

bogaćenje." Ovaj članak, u suštini je navodio da je došlo do niza propusta u Osnovnom sudu u Herceg Novom, od kojih se većina može pripisati predsjedniku tog suda V.Š. protiv koga je predat određeni broj krivičnih prijava. Jedna takva prijava, koju je podnio podnosilac predstavke, kako se kaže u članku, implicirala je da je V.Š. zloupotrijebio svoj službeni položaj. On je navodno sakrio zahtjev za iseljenje koji je predalo privatno preduzeće X protiv njegovog brata, D.Š. i preduzeća njegovog brata i tako omogućio da D.Š. nezakonito stekne profit od između 15.000 i 20.000 eura mjesečno korišćenjem tuđe imovine.

5. Dana 25. avgusta 2004. godine i 29. jula 2004. godine V.Š. i D.Š. pokrenuli su svako sa svoje strane privatne krivične tužbe protiv podnosioca predstavke za klevetu, tvrdeći da su njegove izjave bile netačne i da su stoga bile štetne za njihovu čast i ugled.

6. Dana 19. oktobra 2004. godine Vrhovni sud odredio je da je Osnovni sud u Kotoru nadležan sud za procesuiranje ovih tužbi.

7. Dana 7. novembra 2007. godine, nakon što je presuda vraćena na ponovni postupak, podnosilac predstavke oglašen je krivim za klevetu u produženom trajanju, kažnjen sa 2.400 eura (EUR), i naloženo mu je da plati 100 eura sudskog paušala. U toj presudi se preciziralo da ukoliko novčana kazna ne bude plaćena u roku od 60 dana od dana pravosnažnosti, ona ima da bude preračunata u zatvorsku kaznu od 60 dana.

8. U toku postupka podnosilac predstavke potvrdio je da je predao krivičnu prijavu policiji i da je sličan podnesak predao i Vrhovnom sudu, ali je tvrdio da nikada nije dao izjavu za *DAN* vezanu za navode sadržane u tom članku. Njegova namjera nije bila da uvrijedi D.Š. već da skrene pažnju na nepravilnosti u radu V.Š.

9. Novinar koji je napisao članak tvrdio je da je izvor informacija za njega bilo lice iz Ministarstva unutrašnjih poslova, čiji identitet nije želio da otkrije i da je članak napisan samo na osnovu krivične prijave koju je podnio podnosilac predstavke.

10. V.Š, sa svoje strane, smatrao je da je izvor informacija za list bio podnosilac predstavke. Nije bilo tačno da je on sakrio spise predmeta za prisilno iseljenje i jedini razlog zašto taj predmet nije ranije bio zaključen bio je činjenica da je pred pomenutim sudom bio ogroman broj neriješenih predmeta, što je bilo opšte poznato. U svakom slučaju, njegov brat nije bio tužena strana u tim postupcima.

11. D.Š. je naveo da je podnosilac predstavke dao neistinite izjave u članku koji je objavljen u listu *DAN* o njegovom nezakonitom korišćenju poslovnog prostora koje je bilo u vlasništvu lica X.

12. Sud je utvrdio da se u podnesku podnosioca predstavke koji je predat nizu sudskih tijela navodi, između ostalog, da je V.Š. postupao suprotno Zakonu o sudovima dvije godine jer nije dodijelio navedeni predmet prisilnog iseljenja drugom sudiji. Ostatak podneska sadržavao je navode koji su se odnosili samo na V.Š. Dalje je utvrđeno da je novinski članak,

između ostalog, sadržavao navode iz krivične prijave podnosioca predstavke kojima se implicira da je V.Š. zloupotrijebio svoj službeni položaj tako što je svom bratu omogućio neopravdano bogaćenje. Sud je uzeo u obzir da podnositelj predstavke nije uspio da dokaže istinitost svojih tvrdnji pošto nije imao pravosnažnu presudu kojom se V.Š. osuđuje u tom smislu. Nađeno je da je izjava novinara nelogična i data sa ciljem da se pomogne podnosiocu predstavke.

13. S obzirom na to, sud je našao da je podnositelj predstavke dao netačne izjave o privatnim tužiocima putem medija ili na sličan način i da je tako počinio navedeno krivično djelo. Konkretno, on je predao podnesak Višem sudu i drugim tijelima, kao i neistinite izjave listu DANo V.Š. i njegovoj uključenosti u navedeni postupak prisilnog iseljenja, što je *"bez sumnje oštetilo čast i ugled privatnih tužilaca."* Sud, međutim, nije prihvatio da su te izjave mogle da vode do težih posljedica.

14. Iako nije potvrdio imovinsko stanje, sud je našao da je izrečena novčana kazna adekvatna i da će podnositelj predstavke biti u mogućnosti da je plati u propisanom roku, jer *"bez sumnje vodi privatnu pravnu praksu i očigledno ima klijente pošto je tražio odlaganje nekih od saslušanja da bi mogao prisustvovati postupcima u predmetima svojih klijenata"*.

15. Nepreciziranog datuma nakon toga podnositelj predstavke uložio je žalbu. On je naveo, konkretno, da nije dao pomenutu izjavu novinama, što je potvrdio i sam autor članka. Neprihvatljivo je bilo da neko bude oglašen krivim za klevetu zbog tvrdnji koje je naveo u krivičnoj prijavi predatoj protiv javnog funkcionera. Uz to, V.Š. je sam priznao da nije dodijelio predmet prisilnog iseljenja drugom sudiji dvije godine i da njemu, podnosiocu predstavke, nije dozvoljeno da dokaže istinitost svoje krivične prijave, naime da je time V.Š. omogućio bratu značajno neopravdano bogaćenje.

16. On je dalje naveo da je tražio da se u prvom stepenu izuzme sudija pojedinac koja je sudila u predmetu, ali da je ona ipak donijela presudu. Ona je sastavila i zaključke o njegovom imovinskom stanju a da ih nije verificovala.

17. On je na kraju predložio da se presuda poništi i da se prethodna sudija u prvom stepenu isključi iz ponovljenog postupka.

18. Dana 10. marta 2008. godine Viši sud potvrdio je prvostepenu presudu u suštini, prihvatajući obrazloženje i našao da nijedan drugi navod koji je dat u žalbi ne može da vodi ka drugačijoj odluci.

19. Nepreciziranog datuma nakon toga podnositelj predstavke platio je novčanu kaznu.

20. Prosječni mjesečni prihod u Crnoj Gori kada su donesene relevantne odluke na domaćem nivou bio je 338 eura 2007. godine i 416 eura 2008.

godine. Finansijski posrednici imali su najveće prihode i to u prosjeku 770 eura 2007. godine i 854 eura 2008. godine.¹

21. Tužena Vlada obaviještena je o predstavci 3. oktobra 2013. godine. U svojim zapažanjima od 17. januara 2014. godine Vlada je obavijestila Sud da je 27. aprila 2009. godine Vrhovni sud, nakon zahtjeva za zaštitu koji je zakonito podnijelo Vrhovno državno tužilaštvo, poništio presudu Višeg suda donesenu 10. marta 2008. godine i naložio ponovni postupak. Sporna presuda poništena je na osnovu toga što je Viši sud odlučio samo o žalbi koju je predao predstavnik podnosioca predstavke, ali nije odlučio o žalbi koju je predao sam podnosilac predstavke. Dana 7. septembra 2009. godine, u ponovljenom suđenju Viši sud je preinačio presudu prvostepenog suda od 7. novembra 2007. godine, i odbio krivičnu optužbu protiv podnosioca predstavke pošto je krivično gonjenje u međuvremenu zastarjelo.

22. U svojim zapažanjima od 27. februara 2014. godine podnosilac predstavke potvrdio je navedene informacije.

B. Relevantno domaće pravo

23. Član 61 Zakona o izvršnom postupku objavljenog u Službenom listu Republike Crne Gore br. 23/04) predviđa da kada dođe do izvršenja dužnik može da traži od suda nalog za protiv-izvršenje i da naloži vraćanje iznosa koji je već platio ukoliko dokument na osnovu kojega je izvršenje preduzeto bude ukinut, preinačen, poništen ili stavljen van snage. Ovim Zakonom je 27. septembra 2011. godine stavljen van snage Zakon o izvršenju iz 2011. godine.

PRITUŽBE

24. Podnosilac predstavke žalio se po članu 10 Konvencije na povredu prava na slobodu izražavanja zbog pravosnažne presude krivičnog suda kojom se on oglašava krivim za klevetu. Takođe se žalio po članu 6 Konvencije na pristrasnost prvostepenog suda jer je jedan od privatnih tužilaca tu radio i bio je prijatelj sa jednim od kolega sudija koji je donio prvostepenu presudu 7. novembra 2007. godine.

¹Podaci koji su uzeti sa Internet stranica Zavoda za statistiku Crne Gore dana 16. septembra 2013. godine: <http://www.monstat.org/cg/page.php?id=191&pageid=24> .

PRAVO

25. Podnosilac predstavke formulisao je svoju pritužbu po članu 6 i članu 10 Konvencije, koji glase:

Član 6 stav 1 Konvencije glasi:

Svako, tokom odlučivanja o krivičnoj optužbi protiv njega , ima pravo na ... raspravu pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.

Član 10

" 1. Svako ima pravo na slobodu izražavanja . Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja , primanja i saopštavanja informacija i ideja bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice . Ovaj član ne sprečava države da zahtjevaju dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća.

2. Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti , ono se može podvrgnuti formalnostima , uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti , teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti , radi sprečavanja nereda ili kriminala , zaštite zdravlja ili morala , zaštite ugleda ili prava drugih , sprečavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju , ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

A. Podnesci strana

26. Vlada je navela da podnosilac predstavke nije više bio žrtva jer je sporna presuda poništena u ponovljenom postupku, a krivična tužba protiv njega odbijena. Podnosilac predstavke takođe je izbrisan iz kaznene evidencije. Vlada je predala sve relevantne dokumente o tome i potvrdila da je podnosilac predstavke trebalo da obavijesti Sud o tim dešavanjima.

27. Podnosilac predstavke potvrdio je da je sporna presuda poništena ali je naveo da je neprihvatljivo bilo to što je on uopšte bio oglašen krivim. On je tvrdio da je platio kaznu i tražio je 50.000 eura na ime nematerijalne štete za navodne povrede na koje se žalio.

B. Ocjena Suda

28. Sud konstatuje prigovor Vlade koji se odnosi na status žrtve u slučaju podnosioca predstavke, ali ne smatra da je neophodno ispitivati ga pošto nalazi da je predmet u svakom slučaju neprihvatljiv iz sljedećih razloga.

29. Sud podsjeća da prema Pravilu 47 stav 6 Poslovnika Suda podnosioci predstavke imaju obavezu da obavještavaju Sud o svim okolnostima koje su relevantne za predstavku. Sud dalje podsjeća da nepotpune informacije koje zbog toga mogu dovesti u zabludu mogu takođe da predstavljaju zloupotrebu prava na predstavku, posebno ako dotične informacije predstavljaju samu suštinu predmeta i ako nije dato

dovoljno obrazloženje za to što te informacije nisu u potpunosti dostavljene (v. *Gross protiv Švajcarske* [GC], br. 67810/10, stav 28, ECHR 2014; i *Predescu protiv Rumunije*, br. 21447/03, stavovi 25-26, 2. decembra 2008. godine).

30. Što se tiče ovog konkretnog slučaja, Sud konstatuje da se u svojoj predstavci predatoj 15. aprila 2008. godine podnosilac predstavke žalio na povredu svojih prava po članovima 6 i 10 Konvencije koja potiču od presuda domaćih sudova u kojima je on oglašen krivim za klevetu koje su donesene 7. novembra 2007, odnosno 10. marta 2008. godine. Dana 3. oktobra 2013. godine Sud je o pritužbama podnosioca predstavke obavijestio tuženu Vladu. U svojim zapažanjima predatim 17. januara 2014. godine Vlada je obavijestila Sud da je 27. aprila 2009. godine, na zahtjev Vrhovnog državnog tužioca Vrhovni sud poništio spornu presudu donesenu protiv podnosioca predstavke i naložio da se postupak ponovi, a da je u ponovljenom postupku odbijena krivična prijava protiv podnosioca predstavke (v. stav 21 ove presude). Podnosilac predstavke propustio je da obavijesti Sud o ovim dešavanjima. Tek u svom dopisu od 27. februara 2014. godine kao odgovor na zapažanja Vlade podnosilac predstavke potvrdio je ove informacije (v. stav 22 ove presude), i nije pružio obrazloženje bilo koje vrste za to što nije ove informacije ranije dostavio Sudu.

31. Sud daje konstatuje da je tužena država ispravila stvar, pošto je osuđujuća presuda podnosioca predstavke poništena upravo na zahtjev Vrhovnog državnog tužioca (v. stav 21 ove presude) čime je navodno zadiranje u slobodu izražavanja podnosioca predstavke i navodna nepristrasnost prvostepenog suda prestala da postoji. Što se tiče novčane kazne koju je podnosilac predstavke platio, Sud konstatuje da on pred Sudom nije tražio da mu se ista vrati i konstatuje u tom smislu da je mogao to da traži na domaćem nivou po relevantnoj odredbi Zakona o izvršenju (v. stav 23 ove presude).

32. U svakom slučaju, s obzirom na nova dešavanja koja su predočena Sudu i s obzirom na značaj informacija o kojima je riječ za pravilno odlučivanje u ovom predmetu, Sud smatra da je ponašanje podnosioca predstavke bilo suprotno svrsi pojedinačne predstavke, kako je predviđeno članom 34 Konvencije (v. *Margaryan protiv Jermenije* (dec.), br. 72733/10, stav 34, 4. jun 2013. godine; v. takođe, *mutatis mutandis*, *Gross protiv Švajcarske*[GC], citirano ranije u tekstu ove presude, stav 33).

33. Shodno navedenom, prikladno je odbaciti predstavku u cjelini kao zloupotrebu prava na predstavku prema članu 35 stavovi 3 i 5 Konvencije (v. *mutatis mutandis*, *Milošević protiv Srbije* (dec.), br. 20037/07, stav 43, 5. jul 2011, i *Tatalović i Đekić protiv Srbije* (dec.), br. 15433/07, 29. maj 2012. godine).

Iz navedenih razloga Sud, jednoglasno

Proglašava predstavku neprihvatljivom;

Sačinjeno na engleskom jeziku i dostavljeno u pisanoj formi dana 22. oktobra 2015. godine

Stanley Naismith
Sekretar

Işıl Karakaş
Predsjednik